

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

Бойко І.О., Сімакова С.І. Міжнародні стандарти протидії корупції та їх імплементація в кримінально-правову політику України на шляху до членства в ЄС.....	47
Гамоцький Я.В., Настіна О.І. Право володіння земельними ділянками у воєнний час.....	49
Гудзікевич Л.І., Настіна О.І. Правовий статус юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти.....	50
Гудик К.С., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	52
Константинович Є.О., Мельник В.О. Аналіз правових аспектів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу в Україні.....	54
Калюжна В.О., Настіна О.І. Основні етапи запровадження ринку землі в Україні.....	56
Кармазіна Л.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти оптимізації кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні.....	57
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Етичні та методологічні аспекти використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях.....	59
Катаєв Я.Д., Обіюх Н.М. Еволюція екологічної політики ЄС: від Римського договору до Європейського зеленого курсу.....	60
Катаєв Я.Д., Єфремова І.В. Відновне правосуддя через медіацію: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні.....	62
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Справедливість і право в умовах воєнного стану: філософсько-правовий аналіз.....	63
Качаненко Л.В., Настіна О.І. Права та обов'язки землекористувачів у сучасних умовах розвитку ринку землі.....	65
Когутенко Д.В., Сімакова С.І. Проблеми доведення корупційних правопорушень у кримінально-процесуальному праві.....	66
Костюк Р.М., Сімакова С.І. Кримінально-правова політика у сфері протидії корупції: напрями вдосконалення та практичні механізми реалізації.....	67
Костюк Р.М., Настіна О.І. Земельна ділянка як об'єкт права власності: законодавчі та практичні аспекти в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	69
Кривенда Д.В., Мельник В.О. Гармонізація екологічного законодавства України з правом Європейського Союзу: перспективи та ризики.....	70
Костюк Р.М., Линник Т.В. Колізії в регулюванні і реалізації прав людини та шляхи їх подолання.....	71
Лук'яненко Л.М., Настіна О.І. Безоплатна правова допомога в Україні. Перспективи вдосконалення системи.....	72
Мусієць А.А., Ключко В.М. Оптимізація кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні: виклики та перспективи.....	74
Новак Є.О., Новак Т.С. Біоенергетика як напрям розвитку сільського господарства України: правові аспекти.....	75
Осадчук С.О., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	76
Поліщук В.В., Настіна О.І. Децентралізація та її вплив на управління земельними ресурсами.....	78
Придатченко М.Ю., Сімакова С.І. Відповідальність юридичних осіб за корупційні правопорушення: зарубіжний досвід і українські реалії.....	80
Решетнік А.В., Настіна О.І. Правовий режим оренди земель сільськогосподарського призначення.....	81
Сергєєв О.В., Сімакова С.І. Вплив кримінально-правової політики у сфері протидії корупції на економічну безпеку держави.....	83
Сердюк В.В., Ключко В.М. Окремі аспекти кримінально-правової політики в Україні.....	84
Сморода П.О., Настіна О.І. Медіація як засіб вирішення земельних спорів у кризових умовах.....	85

КОГУТЕНКО Д.В., магістрант

Науковий керівник – СИМАКОВА С.І., канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ДОВЕДЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ

У тезах конференції визначено основні проблеми доказування у корупційних кримінальних правопорушеннях, прогалини у кримінально- процесуальному законодавстві та причини низької результативності розслідувань. Запропоновано напрями вдосконалення кримінально-правової політики та механізмів доведення вини у справах про корупційні правопорушення.

Ключові слова: корупція; доказування; судова практика; антикорупційна політика; кримінальне провадження.

Процес доведення корупційних злочинів є однією з найскладніших ділянок кримінальної юстиції в Україні. Попри наявність спеціалізованих органів — НАБУ, САП та ВАКС — ефективність розслідувань залишається невисокою, а частка обвинувальних вироків порівняно мала. Це свідчить про наявність системних проблем які існують під час збирання доказів, та при їх оцінці судами.

Так, відповідно до статті 368 Кримінального кодексу України [1], отримання службовою особою неправомірної вигоди карається позбавленням волі від п'яти до десяти років. Однак на практиці довести сам факт одержання вигоди з корисливою метою складно, адже часто такі дії маскуються під законні операції, подарунки або символічну «подяку». Судова практика свідчить, що без прямих доказів — наприклад, записів переговорів, свідчень очевидців чи результатів негласних слідчих дій — обвинувачення зазвичай не витримує перевірки судом.

Однією з головних проблем є недопустимість доказів через порушення процесуальних норм. Відповідно до статей 246–275 Кримінального процесуального кодексу України [2], негласні слідчі дії можуть проводитись лише з дозволу суду. Якщо ж дозвіл отримано з порушенням або перевищено його межі, усі отримані докази визнаються недопустимими, що фактично зводить нанівець роботу органів досудового розслідування.

Складнощі виникають і при доведенні умислу на одержання неправомірної вигоди, оскільки більшість корупційних правопорушень вчиняються приховано, без очевидців, через посередників або фіктивні юридичні особи. Визначення межі між адміністративним проступком та кримінальним злочином часто залежить від судової інтерпретації, що призводить до неоднакової практики правозастосування.

Закон України «Про запобігання корупції» [3] встановлює комплекс превентивних заходів — декларування доходів, контроль конфлікту інтересів, моніторинг способу життя посадовців. Проте ці механізми рідко перетворюються на належні докази в кримінальних справах. У багатьох випадках суд визнає недоведеними як факт отримання вигоди, так і прямий зв'язок між дією службової особи та отриманими благами.

Практика Вищого антикорупційного суду (ВАКС) демонструє, що більшість виправдувальних вироків пов'язана саме з недостатністю доказової бази або її процесуальною вразливістю [5]. Наприклад, аудіо- чи відеозаписи, отримані без належного процесуального дозволу, не можуть використовуватись як доказ навіть у випадку очевидної вини. Аналогічно, показання свідків, здобуті під тиском або без дотримання прав на захист, визнаються недопустимими.

Ще одна причина низької ефективності — відсутність єдиної судової практики. У справах про «зловживання впливом» (ст. 369-2 ККУ) [1] різні суди по-різному визначають сам факт впливу: для одних достатньо обіцянки «вирішити питання», для інших — потрібні докази реальної можливості впливати на прийняття рішення. Така ситуація створює правову невизначеність і знижує довіру до судової системи.

Для підвищення ефективності доказування у справах про корупційні злочини необхідно перш за все: чіткіше регламентувати процедури збору електронних доказів у КПК;

забезпечити професійну підготовку органів досудового слідства і прокуратури; створити єдиний аналітичний реєстр судових рішень з корупційних проваджень; посилити захист викривачів корупції, оскільки їхні свідчення часто є вирішальними для доведення вини [2].

Отже, проблеми доказування корупційних правопорушень у судовій практиці України мають системний характер. Вони зумовлені недосконалістю законодавства, нерівномірністю судової практики та браком технічних і кадрових ресурсів у антикорупційних органів. Для досягнення реальних результатів боротьби з корупцією необхідне поєднання превентивних, процесуальних і технологічних інструментів, що забезпечать невідворотність покарання і довіру суспільства до суду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 20.10.2025).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 20.10.2025).
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 20.10.2025).
4. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII // База даних «Законодавство України». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 20.10.2025).
5. Вищий антикорупційний суд України. Офіційний сайт. – Режим доступу: <https://hccac.court.gov.ua>.

УДК : 343.352

КОСТЮК Р.М., магістрант

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ПРАКТИЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

У тезах конференції досліджено стан кримінально-правової політики України у сфері протидії корупції. Визначено основні проблеми правозастосування та діяльності спеціалізованих органів, а також окреслено напрями вдосконалення законодавства й практичні механізми підвищення ефективності антикорупційної політики.

Ключові слова: корупція; кримінально-правова політика; антикорупційні органи; превенція.

Корупція становить одну з найбільших загроз розвитку України. Попри наявність спеціалізованих органів, ефективність кримінально-правових заходів залишається обмеженою. Так, Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) здійснює досудове розслідування корупційних злочинів [1], Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) забезпечує процесуальне керівництво [2], а Вищий антикорупційний суд (ВАКС) формує судову практику у справах про корупційні злочини [3].

Серед основних проблем кримінально-правової політики є нечіткість окремих складів злочинів у Кримінальному кодексі України [4], складність доведення умислу та незаконного збагачення, а також недостатня узгодженість між кримінально-правовими та адміністративними заходами. Водночас Закон України «Про запобігання корупції» визначає превентивні механізми, зокрема контроль конфлікту інтересів та етичні стандарти [5].

Ключовим орієнтиром є поєднання превентивних та репресивних заходів: криміналізація тяжких форм корупції має супроводжуватися розвитком механізмів запобігання. Принцип пропорційності криміналізації вимагає, щоб кримінальна відповідальність охоплювала лише суспільно небезпечні діяння, а не побутові порушення. Ефективність антикорупційної політики залежить від незалежності та професійності спеціалізованих органів: НАБУ [1], САП [2] та ВАКС [3]. Особливе значення має